

Charter bedienaar van de islamitische eredienst

Dit Charter geldt als initiatief voor een goede interne organisatie van de islamitische eredienst. Het heeft een religieuze en een deontologische dimensie. Het wil geen bijzonder statuut toekennen aan de principes die het stelt, tenzij in het kader van de autonomie van de erediensten gewaarborgd door de Grondwet en de normen van toepassing in België. Het wil een transparante vertrouwens- en samenwerkingsband creëren met de burgerlijke overheden.

Het Charter behandelt onderstaande punten:

- De rol van de verschillende actoren ten opzichte van de bedienaar van de islamitische eredienst
- Rechten en plichten van de bedienaar van de islamitische eredienst
- Procedure van aanstelling van een bedienaar van de islamitische eredienst
- Tuchtprocedure

HOOFDSTUK 1 : De rol van de verschillende actoren ten opzichte van de bedienaar van de islamitische eredienst

1) Het Executief van de Moslims van België

Het Executief van de Moslims van België (EMB) stelt de bedienaar van de islamitische eredienst aan bij de FOD Justitie, na samenstelling van een administratief dossier en raadpleging van de Raad der Theologen.

Het draagt ook bij tot de opleiding van de aangestelde bedienaars van de eredienst, voor wat de burgerlijke, sociaaljuridische en administratieve aspecten betreft.

Het EMB is het enig orgaan dat bevoegd is om een tuchtprocedure in te stellen tegen een bedienaar van de eredienst (zie Hoofdstuk 4).

2) De Raad der Theologen

Het evalueren van de godsdienstige bekwaamheid van de bedienaars van de eredienst komt enkel de Raad der Theologen toe.

Zo dient de Raad der Theologen door het EMB geraadpleegd te worden bij het indienen van een dossier ter aanstelling van een bedienaar van de islamitische eredienst, zodat de Raad de godsdienstige aspecten kan verifiëren.

In geval van ongunstig advies (dat gemotiveerd moet zijn), kan de aanstelling niet gebeuren.

De Raad der Theologen draagt bij tot de godsdienstige opleiding van de bedienaars van de islamitische eredienst.

Bovendien is zijn advies aan het EMB bindend voor alles wat betrekking heeft tot het theologische luik in het kader van een tuchtprocedure tegenover een bedienaar van de eredienst.

3) FOD Justitie

FOD Justitie neemt akte van de aanstelling van een bedienaar van de islamitische eredienst, kijkt het dossier na en zorgt voor de vergoeding van de bedienaar.

4) Het comité van de IG (de lokale islamitische gemeenschap)

Het comité dat belast is met het beheer van de temporalieën van de eredienst van de erkende lokale islamitische gemeenschap (hierna genoemd "comité van de IG") is de officiële gesprekspartner van het EMB en de enige vertegenwoordiger van de lokale islamitische gemeenschap voor wat het beheer van de temporalieën van de eredienst betreft.

Het kan een bedienaar van de eredienst bij het EMB ter aanstelling voordragen. Bovendien ziet het comité van de IG er op toe dat de bedienaar van de eredienst zijn ambt uitoefent binnen het voorziene organisatorische kader.

In dit kader stelt de bedienaar van de eredienst een beschrijving op van zijn activiteiten en maakt deze over aan het comité van de IG en aan het EMB. Deze beschrijving geldt in geval van conflict.

Het comité van de IG kan bij het EMB om het ontslag vragen van de bedienaar van de eredienst, in het kader van de tuchtprocedure (Hoofdstuk 4).

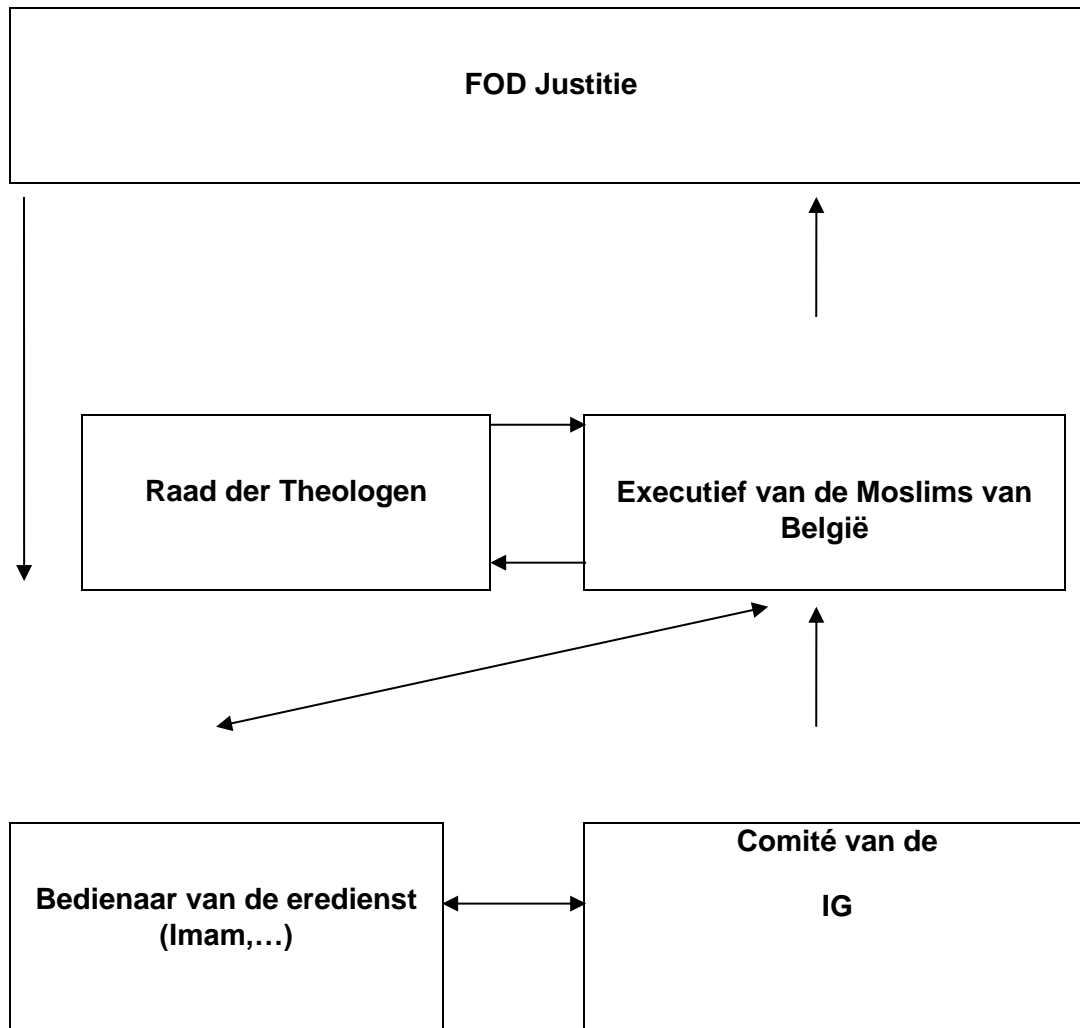
5) Bedienaar van de Islamitische eredienst

De bedienaar van de eredienst moet, onder meer, dit charter naleven evenals de *modus vivendi* opgesteld met het comité van de IG, evenals de beschrijving van zijn activiteiten.

De bedienaar van de islamitische eredienst is alleen verantwoordelijk voor zijn preken.. Deze mogen niet ingaan tegen de Grondwet van het Belgische volk.

De aangestelde bedienaar van de eredienst moet de door het EMB nodig geachte opleidingen volgen, door het EMB of door andere instellingen ingericht.

6) Organigram van de relaties tussen de actoren die te maken hebben met de bedienaar van de islamitische eredienst:

HOOFDSTUK 2 : Rechten en plichten van de bedienaar van de **eredienst**

Elke bedienaar van de eredienst moet zich houden aan twee soorten verplichtingen:

- Respect van de deontologische code
- Uitvoeren van een aantal taken in functie van zijn rang en van het aantal bedienaars van de eredienst binnen de lokale islamitische gemeenschap.

Hij heeft recht op jaarlijks verlof, zoals hieronder beschreven. Sommige bedienaars van de eredienst hebben recht op een woonstvergoeding.

1) Deontologische code van de bedienaar van de islamitische eredienst

De bedienaar van de islamitische eredienst neemt het engagement een gedrag te hebben conform de regels van de Islam. Zowel binnen de moskee als erbuiten vertegenwoordigt hij de waarden van de Islam.

In zijn functie baseert de bedienaar van de islamitische eredienst zich op de fundamentele principes van de Islam, daarbij gebruikmakend van zo veel mogelijk bronnen, in overleg met de Raad van Theologen van het EMB en in respect voor de wetten en waarden van het Belgische volk..

Hij houdt er zich aan om de principes, waarden en gedragingen van de Islam door te geven, zonder zich aan enige vorm van indoctrinatie schuldig te maken of daartoe aan te zetten. Zijn uitspraken respecteren het “samenleven” in de Belgische samenleving en moedigen dit aan.

Hij oefent zijn activiteiten uit in naleving van de Grondwet van het Koninkrijk van België, van de toepasselijke Belgische wetgeving, met respect voor de filosofieën en erediensten die in België beleefd worden, en voor de Instellingen van het Belgische volk.

Verder verbindt de bedienaar van de Islamitische eredienst er zich toe, in het kader van zijn missie, geen politieke uitspraken te doen, of uitspraken die de openbare orde kunnen verstoren. Hij waakt erover de orde in de moskee te behouden, evenals de openbare orde en de principes van de rechtstaat te laten eerbiedigen.

De bedienaar van de eredienst verbindt zich er toe het tijdschema na te leven dat hij samen met het comité van de IG opstelt.

2) De taken van de bedienaar van de eredienst in functie van zijn rang :

Imam 1e in rang:

Als de imam 1e in rang alleen is in de moskee moet hij onderstaande taken uitvoeren:

- De vijf dagelijkse gebeden
- Het vrijdagsgesbed en de vrijdagspreek
- Minstens twee preken per week, bovenop de vrijdagspreek
- Het overlijdensgebed
- Het gebed van de twee jaarlijkse feestdagen (*°idoel - Fitr* en *°idoel - Adh_haa*)
- De extra nachtelijke gebeden tijdens de maand Ramadan (*Tarawih*)

Als de moskee twee of drie imams telt, moet de imam 1^e in rang onderstaande taken vervullen:

- Het vrijdagsgesbed en de vrijdagspreek
- Minstens twee preken per week, bovenop de vrijdagspreek
- De preken bij godsdienstige vieringen
- Het gebed van de twee jaarlijkse feestdagen (*°idoel - Fitr* en *°idoel - Adh_haa*)
- Het verplichte *Isjaa'* gebed, dat voor de extra nachtelijke gebeden komt tijdens de maand Ramadan (*Tarawih*)

Naast deze verplichte taken, mag de imam 1^e in rang ook onderstaande taken uitvoeren (niet limitatieve lijst), of hij nu de enige imam van de moskee is of niet:

- toezien op de godsdienstige, spirituele en intellectuele aspecten van de plaatsen van eredienst en hun religieus personeel;
- organisatie, supervisie en deelname aan religieuze discussiegroepen, gebedswaken,, instructieve en informatieve theologische colloquia, bijeenkomsten en seminaries;
- voorgaan bij belangrijke religieuze evenementen (begrafenis, geboorte, besnijdenis, bekering, verloving, huwelijk, ...);
- bezoeken van zieken; bieden van morele en psychologische steun aan de families van zieken, slachtoffers en overledenen;
- geven van Koranlessen en recitatie;
- bemiddelen binnen de islamitische gemeenschap en daarbuiten;
- deelnemen aan het algemeen religieus onderricht en de vorming van bedienaars van de eredienst;
- vertegenwoordigen van zijn gemeenschap in gespreksrondes, op vergaderingen en conferenties rond religieuze onderwerpen.

De Imam 2de in rang :

De imam 2^e in rang moet onderstaande taken vervullen:

- De vijf dagelijkse gebeden
- De extra nachtelijke gebeden tijdens de maand Ramadan (*Tarawih*)

Naast deze verplichte taken, mag de imam 2^e in rang ook onderstaande taken uitvoeren (niet-limitatieve lijst) :

- het preken tijdens de eredienst van de vrijdag en de religieuze feesten, voorgaan bij belangrijke religieuze evenementen (begrafenis, geboorte, besnijdenis, bekering, verloving, huwelijk, ...); dit als afgevaardigde van de imam eerste in rang of tijdens zijn afwezigheid. Die afvaardiging mag niet opgelegd worden en het EMB moet er van op de hoogte gesteld worden;
- bezoeken van zieken; bieden van morele en psychologische steun aan de families van zieken, slachtoffers en overledenen;
- toezien op de godsdienstige, spirituele en intellectuele aspecten van de plaatsen van eredienst en hun religieus personeel dat onder zijn gezag fungeert;
- vertegenwoordigen van zijn gemeenschap in gespreksrondes, op vergaderingen en conferenties rond religieuze onderwerpen (als afgevaardigde van de imam eerste in rang of tijdens zijn afwezigheid. Deze afvaardiging mag niet opgelegd worden en het EMB moet erover geïnformeerd worden);
- deelnemen aan het algemeen religieus onderricht en de vorming van bedienaars van de eredienst;
- geven van Koranlessen en Koranrecitatie.

De Imam 3de in rang :

De imam 3e in rang dient onderstaande taken te vervullen:

- de oproep en de aankondiging van het gebed (de vijfdagelijkse gebeden en alle andere);
- De andere imam(s) bijstaan bij de inrichting van de IG en de uitrustingen die nodig zijn voor de eredienst (via het comité);
- toezien op het onderhoud en de hygiëne van de plaats van eredienst en de orde en discipline aldaar handhaven;
- leiden en voorbidden van de dagelijkse gebeden, de gebeden van de religieuze feesten, de nachtelijke gebeden tijdens de maand Ramadan, en alle andere gebeden; en dit als afgevaardigde van de imam eerste in rang en van de tweede in rang of tijdens hun afwezigheid. Deze afvaardiging mag niet opgelegd worden en het EMB moet erover geïnformeerd worden;
- deelnemen aan het algemeen religieus onderricht;

Belangrijk:

- Bij zijn indiensttreding, stelt de bedienaar van de eredienst een *modus vivendi* op met het comité van de IG betreffende de te verrichten taken. Deze *modus vivendi* wordt ter informatie overgemaakt aan het EMB en aan de Raad der Theologen.
- Op basis van deze *modus vivendi*, stelt de bedienaar van de eredienst een beschrijving op van zijn activiteiten, en maakt deze over aan het comité van de IG en aan het EMB.
- In geval van afwezigheid/verhinderings van de imam 1ste in rang, wordt hij vervangen door de imam 2de in rang, en vice-versa.

3) Recht op een woonstvergoeding

De imam die de 5 gebeden verricht, heeft recht op een woonstvergoeding. Hij engageert zich op een redelijke afstand te wonen van de moskee. Deze afstand wordt geëvalueerd in overleg tussen de bedienaar, het comité en het EMB.

4) Het verlof van de bedienaar van de eredienst

De bedienaar van de eredienst heeft recht op 1 vrije dag per week. Die dag, die geen vrijdag mag zijn, wordt in overleg door het comité van de IG en de imam bepaald. Het EMB neemt acte van de beslissing.

Het jaarlijks verlof komt overeen met een kalendermaand, hetzij 26 werkdagen.

De 10 wettelijke feestdagen worden vervangen door godsdienstige verlofdagen. De bedienaar van de eredienst bepaalt de data van deze verlofdagen, met de mogelijkheid dat het comité hiertegen verzet aantekent bij het EMB. Het EMB wordt op de hoogte gesteld van de data van de verlofdagen.

HOOFDSTUK 3: Procedure ter aanstelling van de bedienaar van de islamitische eredienst

1) Voorwaarden voor een aanvraagdossier ter aanstelling:

Ter aanstelling van een bedienaar van de islamitische eredienst, dient het betrokken comité van de IG (of in geval van afwijking toegestaan door de overheid, indien dit comité nog niet gevormd is, de verantwoordelijken van de vzw die de moskee beheren) of de kandidaat bedienaar van de eredienst zelf een dossier in te dienen bij het EMB, met de volgende stukken:

- kopie identiteits- of verblijfskaart ;
- drie foto's ;
- curriculum vitae ;
- kopie van diploma's, bij voorkeur vertaald naar het Frans of het Nederlands ;
- een motivatiebrief waarin de kandidaat de functie aangeeft waarvoor hij postuleert (imam 1ste in rang, imam 2e in rang...);
- uittreksel uit het strafregister (model 2);
- een attest op eer ondertekend door de bedienaar van de eredienst dat hij geen loon krijgt vanuit een ander land ;
- **het formulier ter aanvraag van aanstelling van een bedienaar van de eredienst** (op de site van het EMB www.embnet.be)

2) Procedure :

Het EMB legt de kandidatuur van de bedienaar van de eredienst voor aan de Raad der Theologen. Deze evalueert de theologische competenties van de kandidaat en geeft een advies betreffende de aanstelling. In geval van ongunstig advies, dat gemotiveerd moet zijn, kan de aanstelling niet gebeuren.

In geval van positief advies, legt het EMB de bedienaar van de eredienst voor ter aanstelling bij de FOD Justitie, belast met de administratieve en financiële opvolging.

De imams komende van het buitenland –geroepen om een post te bekleden van bedienaar van de eredienst in België-, en houders van een diploma in theologie, behaald in het buitenland en bekrachtigd door het Ministerie van religieuze zaken van dit land, of elke gelijkwaardige officiële instelling, worden vrijgesteld van de evaluatie door de Raad der Theologen.

Zodra FOD Justitie akte heeft genomen van de aanstelling, betaalt die maandelijks het loon van de aangestelde bedienaar van de eredienst.

Voor het begin van zijn ambt, ondertekenen de bedienaar en het comité van de IG (of in geval van afwijking toegestaan door de overheid, indien dit comité nog niet gevormd is, de verantwoordelijken van de vzw die de moskee beheren, of, indien voorkomend, de koepelorganisatie waartoe deze behoort) dit charter, de *modus vivendi* en de beschrijving van de activiteiten van de bedienaar van de eredienst, en maken dit alles over aan het EMB.

HOOFDSTUK 4 : Tuchtprocedure

De tuchtprocedure moet rechtvaardig en contradictoair verlopen en moet het recht van verdediging van de bedienaar van de eredienst respecteren.

Gedurende het ganse verloop van de procedure, mag de bedienaar van de eredienst zich laten vergezellen van een verdediger van zijn keuze.

1) Bemiddeling- en arbitragecommissie

Het EMB richt een bemiddeling- en arbitragecommissie op, en bepaalt haar samenstelling en functionering.

Die commissie is bevoegd om kennis te nemen van elke zaak die haar door het EMB voorgelegd wordt inzake problemen met betrekking tot orde, discipline, conflicten en deontologie van de bedienaars van de islamitische eredienst. Ze heeft een maand om haar raadgevend advies aan het EMB te bezorgen.

Ze gaat onder meer na of het gedrag van de bedienaar van de eredienst in overeenstemming is met dit charter, meer bepaald met de deontologische code en de verplichtingen die uit de rang van de bedienaar van de eredienst voortvloeien.

In geval van conflict waarbij de bedienaar van de eredienst betrokken zou zijn, moet de commissie altijd de voorkeur geven aan verzoening tussen de partijen.

2) Procedure

Het Executief van de Moslims van België kan de tuchtprocedure instellen:

- ambtshalve, in geval van bewezen tekortkoming van de bedienaar van de eredienst
- op vraag van de betrokken lokale islamitische gemeenschap.

De klachten tegenover de bedienaar van de eredienst worden rechtstreeks tot het EMB gericht dat zich uitspreekt over het te geven gevolg.

Het comité van de IG deelt aan het EMB de eventuele tekortkomingen mee van de bedienaar van de islamitische eredienst met betrekking tot het organisatorische luik (naleven van de door hem en het comité van de IG gezamenlijk opgestelde planning, stiptheid, orde, motivatie, enz.).

- ⇒ Voor de organisatorische aspecten van de uitoefening van de functie van bedienaar van de eredienst, moet het EMB zich richten tot zijn bemiddeling- en arbitragecommissie, die binnen de maand een niet-bindend advies geeft.
- ⇒ De theologische aspecten met betrekking tot de inhoud van de functie worden door de Raad der Theologen onderzocht, die binnen de maand een bindend advies geeft aan het EMB. Dit advies wordt overgemaakt aan de bedienaar van de eredienst.

Na het horen van alle betrokken partijen, onder wie de bedienaar van de eredienst, en na het ontvangen van het advies van de bemiddeling- en arbitragecommissie en, in voorkomend geval, het advies van de Raad der Theologen, geeft het EMB een gemotiveerde beslissing.

Het EMB kan over een sanctie beslissen, die kan gaan tot de herroeping van de bedienaar van de eredienst.

3) Verzet

De bedienaar van de eredienst wordt in kennis gesteld van de beslissing van het EMB. Hij heeft één maand –vanaf de kennisgeving van de beslissing- om hiertegen verzet aan te tekenen.

Vanaf de ontvangst van dit verzet beschikt het EMB over een maand om zijn beslissing te nemen.

4) Artikels van het strafwetboek specifiek van toepassing voor de bedienaars van de eredienst

[HOOFDSTUK VIII.](#) - MISDRIJVEN VOOR DE BEDIENAREN DER EREDIENSTEN IN DE UITOEFENING VAN HUN BEDIENING GEPLEEGD.

[Art. 267.](#) (Ieder bedienaar van een eredienst die een huwelijk inzegent vóór de voltrekking van het burgerlijk huwelijk, wordt gestraft met geldboete van vijftig tot vijfhonderd [euro].) <W 03-08-1909, enig art.> <W 2000-06-26/42, art. 2, **Inwerkingtreding** : 01-01-2002>

(Deze bepaling is niet van toepassing wanneer een van de personen die de huwelijksinzegening ontvangen hebben, in levensgevaar verkeerde, en elk uitstel die plechtigheid onmogelijk had kunnen maken.) <W 03-08-1909, enig art.>
Pleegt de bedienaar opnieuw een misdrijf van dezelfde soort, dan kan hij bovendien worden veroordeeld tot gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden.

[Art. 268.](#) Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden en met geldboete van zesentwintig [euro] tot vijfhonderd [euro] worden gestraft de bedienaren van een eredienst die in de uitoefening van hun bediening door woorden, in openbare vergadering gesproken, de Regering, een wet, een koninklijk besluit of enige andere handeling van het openbaar gezag rechtstreeks aanvallen. <W 2000-06-26/42, art. 2, **Inwerkingtreding** : 01-01-2002>

Ik ondergetekende....., bedienaar van de islamitische eredienst,(functie en rang) beloof dit charter te eerbiedigen, evenals de Grondwet, de wetten en de waarden van het Belgische volk.

Belangrijk:

Het EMB houdt zich het recht voor op elk moment, in overleg met alle betrokken partijen, dit charter aan te passen of te vervangen.

Handtekening(en) (+ datum):

- De imam:

- De verantwoordelijken van het comité van de IG (of, in geval van afwijking toegestaan door de overheid, van de vzw, of, indien voorkomend, de koepelorganisatie waartoe deze behoort)

- De voorzitter van het comité IG:

.....

- De secretaris:

.....

- EMB:

.....

.....

- Raad der Theologen:

.....